

Finansheten inom Koncernekonomi

Västra Götalandsregionen

2018-06-30

Hållbarhetsrapport 2017 för kapitalförvaltningen

Innehåll

Sammanfattning	3
Inledning och bakgrund	4
Miljöarbetet i VGR	4
Koncernbanken	4
Kriterier och uppföljning - etik och hållbarhet	5
Resultat av screening 2017	5
Grön obligation	9
Utvecklingsområden	9

Inledning och bakgrund

En av vår tids största globala utmaning är hotet om klimatförändringar och negativ miljöpåverkan. För att kunna säkerställa en hållbar utveckling är det nödvändigt att hantera effekterna av både klimatförändringarna och den negativa miljöpåverkan (Regeringskansliet, 2013-11-08). Sedan 1972 har FN diskuterat problemen med natur och miljö. Begreppet hållbar utveckling som idag är en viktig princip för FN, innefattar både de sociala och ekonomiska delarna av det globala samhället. Begreppet fick sin internationella spridning 1987 då det lanserades av världskommissionen för miljö och utveckling i rapporten "Vår gemensamma framtid", även känd som Brundtlandrapporten. I rapporten definieras hållbar utveckling som:

"En hållbar utveckling är en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov" (FN-förbundet 2013-11-08).

Miljöarbetet i VGR

Utgångspunkten för Västra Götalandsregionens miljöarbete är att genom förebyggande arbete undvika att fler människor blir sjuka. VGR har en miljöplan för 2017-2020 som syftar till att vara hälsofrämjande och bidra till en hållbar utveckling genom mål och låg klimatpåverkan, låg förekomst av miljö- och hälsofarliga ämnen samt en hållbar resursanvändning. Miljöplanen är indelad i sju prioriterade miljöområden: Transporter, Energi, Produkter och Avfall, Livsmedel, Kemikalier, Läkemedel och Medicinska gaser. Miljöplanen omfattar alla Västra Götalandsregionens förvaltningar och bolag samt verksamheter som arbetar på uppdrag av Västra Götalandsregionen. Miljöplanens mål och åtgärder ska beaktas i regionövergripande strategiska beslut och konsekvenser av dessa.

Det finns inget specifikt miljömål i VGR som är inriktad mot kapitalförvaltningen och hållbara finanser, men eftersom koncernbanken är en av förvaltningarna i VGR är det naturligt att koncernbanken också är med och bidrar till en hållbar utveckling. Genom att kapitalförvaltningen och placeringarna har ett hållbarhetsfokus bidrar Västra Götalandsregionen genom bra placeringar att skapa nyttor även om dessa ligger utanför Västra Götalandsregionens geografiska yta.

Koncernbanken

VGR hade under 2017 en nettolikviditet på 12,5 mdkr, ca 11 mdkr finns placerade i en kort och en lång likviditetsportfölj. Resterande 1,5 mdkr finns i en kassaportfölj för att hantera dagliga likviditetsfluktuationer.

Hur kapitalet ska förvaltas regleras i VGR finanspolicy. Där framgår bland annat att målet är att skapa en så hög avkastning som möjligt utifrån finanspolicyns regelverk. Förutom finansiella aspekter så ska Västra Götalandsregionens kapitalförvaltning också vara etisk och hållbar, vilket innebär att de investeringar eller placeringar som VGR gör ska innehålla bolag som är etiska och hållbara enligt finanspolicyns kriterier. I denna rapport beskrivs hur väl placeringarna ligger i linje med finanspolicyns kriterier för etik och hållbarhet.

VGR är inte enbart en kapitalförvaltare utan kommer under 2018 också vara en skuldförvaltare. Under våren 2018 ger Västra Götalandsregionens ut sin första gröna obligation. I detta dokument beskrivs hållbara finanser främst som ur ett kapitalförvaltningsperspektiv.

Kriterier och uppföljning - etik och hållbarhet

Internationella normer och konventioner

VGR ska genom sina urvalskriterier för placeringar ta hänsyn till och främja god etik. VGR har som krav att de företag och organisationer i vilka kapital investeras följer de internationella normer för mänskliga rättigheter, arbete och miljö, vilka finns formulerade i FN-konventioner och traktater som humanitär rätt, folkrätt och miljölagstiftning. Vidare medges inte placeringar direkt i företag som systematiskt och omfattande bryter mot internationella normer och konventioner. VGR ställning medför vidare ett ansvar att verka för god etik. De etiska principer som följs ska vara representativa för de flestas uppfattning. VGR definierar god etik som avståndstagande från kriminalitet, respekt för seriösa affärsmetoder samt demokratiska principer. VGR ska inte direktinvestera i bolag som upprepat eller medvetet bryter mot något av dessa kriterier. Investeringar ska inte heller göras i länder som är föremål för, av Sverige sanktionerad, handelsblockad av FN eller EU.

Undvika att för stort kapital allokeras till vissa sektorer

Placeringar medges inte direkt i företag som har produktionen eller försäljningen av krigsmateriel, pornografi eller tobaks- och alkoholvaror som en väsentlig del av verksamheten.

Västra Götalandsregionen ska i största möjliga utsträckning undvika att investera i företag vars huvudverksamhet, mer än 50 % av omsättning, är utvinning och försäljning av fossila bränslen liksom företag vars huvudverksamhet består av tjänster till sådana bolag. Definitionen av huvudverksamhet ska utvärderas senast under 2018.

Uppföljning av kriterier

VGR ska regelbundet, dock minst en gång per år, genom extern part analysera befintliga kapitalplaceringars följsamhet mot ovanstående normer. Konstaterad avvikelser ska snarast rapporteras till regionstyrelsens ägarutskott.

Resultat av screening 2017

Under året har det gjorts två screeningar av likviditetsportföljerna, den korta och den långa. Screening innebär att innehaven i fonden kontrolleras så att de följer de placeringsriktlinjer VGR har. Hur screeningen går till finns beskrivet i ett särskilt dokument (se ”Modell för screening av fonder med avseende på etik och hållbarhet”). Vilka placeringar som får göras finns dokumenterade i finanspolicyn som beslutas av regionfullmäktige. Den första screeningen gjordes i maj och den andra gjordes i november. Se bilaga 1 för att se en specifikation över av vilka bolag som fastnat i respektive screening.

Övergripande sammanställning av screeningresultatet i maj och november:

Datum för screening	Antal fonder	Antal fonder som fastnat	%	Antal lyckade påverkansdialoger
17-nov	26	7	27%	0
17-maj	27	8	30%	2

Screeningresultat maj 2017

Screening gjordes av externt företag via Söderberg & Partners. Screeningen är gjord på innehav per 170331 med undantag från Nordea Inst kortränta som är per 170228.

Här följer en beskrivning av de innehav som fastnat i screeningen:

Aktiefonder:

- 14 aktiefonder har blivit screenade av 17 fonder. Det finns 3 mikrolånefonder, dvs fonder som finansierar mikrolån till företagare i utvecklingsländer som finns utanför det finansiella systemet, som inte är med i screeningen. Dessa är gråmarkerade i listan nedan.
- 1 aktiefond har fastnat på internationella konventioner och normer. Fonden är ”SPP tillväxtmarknadsfond plus”. Innehaven har fastnat på arbetsrättigheter och mänskliga rättigheter. Innehaven är mycket små, och därför så beslutar finansheten att fonderna behålls.
- 3 aktiefonder har fastnat i sektorn ”Fossila bränslen”. Fonderna är ”SEB Hållbarhetsfond Global”, Öhman Sweden Microcap och SPP tillväxtmarknad Plus”. Innehaven utgörs av elbolag, gasbolag, petrokemibolag samt bolag som bygger plattformar till oljeborring. Fondbolagen i detta fall utesluter enbart bolag som utvinner eller exploaterar fossila bränslen. Vi har valt att behålla dessa fonder, trots att innehaven strider mot VGR:s finanspolicy eftersom det annars är svårt att hitta alternativa fonder att placera i.
- 1 aktiefond, ”SPP Global Plus” har ett bolag som har fastnat i sektorn ”Krigsmaterial”. Det handlar om utrustning till militärfartyg, militärflygplan och vapensystem. Fondbolaget tar bara bort för innehav som är kopplade till kontroversiella vapen (landminor, kluster- och kärnvapen) och inte annat som kan vara kopplat till vapenindustrin. Vi har valt att behålla fonden eftersom innehavet utgör en förhållandevis liten del av innehavet.
- Ingen aktiefond har avyttrats i samband resultatet av screeningen
- Två påverkansdialoger genomförda:
 1. SEB Hållbarhetsfond Global
 - Bolaget Oaka Gas Co är ett gasbolag som levererar gas i Japan. SEB har avyttrat innehavet i fonden.
 2. Öhman Sweden Microcap

– Bolaget Aker Solutions ASA är leverantör som levererar produkter och tjänster till kunder inom olje- och gasindustrin. Öhman Fonder har avyttrat innehavet i fonden.

Räntefonder:

- 12 räntefonder har blivit screenade.
- 3 räntefonder har fastnat på internationella konventioner eller normer. Fonderna är ”Nordea Inst Företagsobligationsfonden”, ”Nordea Inst Kortränta” och ”SEB Företagsobligationsfond Flex”. Innehaven avser innehav i Volkswagen som har manipulerat utsläppsnivåerna för sina bilar. Åtgärder vidtas för att komma till rätt med skandalen. VGR väljer därför att behålla fonderna.
- 4 räntefonder har fastnat i sektorn ”fossila bränslen. Fonderna är Nordea Inst Företagsobligationsfonden, Nordea Inst Kortränta, SEB Företagsobligationsfond och SEB Obligationsfond. Innehav avser i de flesta fall elbolag och ett järnvägsbolag som transporterar fossila bränslen. Vi har valt att behålla dessa fonder, trots att innehaven strider mot finanspolicy eftersom det annars är svårt att hitta alternativa fonder att placera i.
- Inga räntefonder har avyttrats i samband med resultatet av screeningen.

Tabell 3: Fonder och procentuellt innehav av fonden som fastnat

		Internationella konventioner	Sektorscreening		Tobak	Alkohol	Fossilt bränsle
		Screening maj	Pornografi	Krigsmaterial	Screening maj	Screening maj	Screening maj
Didner & Gerge Aktiefond	AKFOND						
Didner o Gerge Global	AKFOND						
Handelsbanken Sverige Index Cr	AKFOND						
SEB Hållbarhetsfond Global	AKFOND	0,18%					1,06%
SEB Hållbarhetsfond Sverige	AKFOND						
SEB Microfinance Fund I	AKFOND						
SEB Microfinance Fund III	AKFOND						
SEB Microfinance Fund IV	AKFOND						
SPP Aktiefond Stabil B	AKFOND						
SPP Global Plus A / utd	AKFOND			0,35%			
SPP Sverige Plus A / utd	AKFOND						
SPP Tillväxtmarknad Plus A / utd	AKFOND	0,73%					1,05%
Swedbank Robur Talenten AFMEGA	AKFOND						
Tundra Frontier OpportunitiesA	AKFOND						
Öhman Gl. Sustainable Brands A	AKFOND						
Öhman Sweden Micro Cap	AKFOND						1,36%
Öhman Sverige Hållbar A	AKFOND						
Handelsbanken Ftgobl Fond Cr	RTAFOND						
Nordea Bostadsobligationsfond	RTAFOND						
Nordea Inst Företagsobl Fond 2 / utd	RTAFOND	3,43%					0,97%
Nordea Inst Kortränta	RTAFOND	1,97%					0,63%
SEB Företagsobl Fond Flex	RTAFOND	0,60%					1,28%
SEB Obligationsfond	RTAFOND						0,92%
Simplicity Likviditet	RTAFOND						
SPP Företagsobl Fond / utd	RTAFOND						
SPP Grön Obligationsfond	RTAFOND						
SPP Obligationsfond	RTAFOND						
Swedbank Robur Ethica Obl.	RTAFOND						
Öhman Företagsobl Hållbar A	RTAFOND						

Screeningresultat nov 2017

Denna screening är gjord av finansenheten på VGR med hjälp av fondanalyssystemet Morningstar Direct, swesif.se samt fondbolagens egna placeringsriktlinjer. Tidigare har denna tjänst köpts av ett externt screeningföretag. Screeningen är gjord på innehav per 170930 men undantag har gjorts för några fonder där innehaven inte uppdateras lika ofta i systemen.

Här följer en beskrivning av de innehav som fastnat i screeningen:

Aktiefonder:

- 14 aktiefonder har blivit screenade av 17 fonder. Det finns 3 mikrolånefonder, d v s fonder som finansierar mikrolån till företagare i utvecklingsländer som finns utanför de finansiella systemen, som inte är med i screeningen. Dessa är gråmarkerade i listan nedan.
- Alla aktiefonder klarar placeringsriktlinjerna avseende internationella normer och konventioner enligt Swesif som görs sammanställningar av fondernas placeringsriktlinjer avseende etik och hållbarhet.
- En aktiefond, ”SPP Global Plus” har ett bolag som har fastnat i sektorn ”Military Contracting”= krigsmaterial. Vi har valt att behålla fonden eftersom innehavet utgör en förhållandevis liten del av innehavet och att bolaget inte får en väsentlig del av innehavet från krigsmaterial.
- 3 aktiefonder har fastnat i sektorn ”Fossilt bränsle”. De är fonderna ”SEB Hållbarhetsfond Global”, ”SPP Global Plus” och SPP Tillväxtmarknad Plus”. Det är elbolag, petrokemiska bolag och transportbolag. Fondbolagen i detta fall utesluter enbart bolag som utviner eller exploaterar fossila bränslen. Vi har valt att behålla dessa fonder eftersom vi annars har svårt att hitta alternativa fonder att placera i.
- Ingen aktiefond har avyttrats i samband resultatet av screeningen
- Inga påverkansdialoger efter denna screening.

Räntefonder:

- 12 räntefonder har blivit screenade.
- Alla räntefonder klarar placeringsriktlinjerna avseende internationella normer och konventioner.
- 4 räntefonder har fastnat i sektorn ”fossila bränslen”. De är fonderna ”Nordea Inst Företagsobligationsfond”, ”Nordea Inst kortränta”, SEB Företagsobligationsfond Flex” och ”SEB obligationsfond”. Dessa fondbolag utesluter endast bolag som utviner eller exploaterar fossila bränslen. Bolagen som fastnat är elbolag eller transportbolag, vilket innebär någon form av distribution av fossila bränslen. Vi väljer att behålla fonderna eftersom vi annars har svårt att hitta alternativa fonder att placera i.
- Ingen räntefond har avyttrats i samband med resultatet av screeningen.

	Internationella konventioner	Sektorscreening				Fossilt bränsle
		Pornografi	Krigsmaterial	Tobak	Alkohol	
	Screening nov	Screening nov	Screening nov	Screening nov	Screening nov	Screening nov
Didner & Gerge Aktiefond	AKFOND					
Didner o Gerge Global	AKFOND					
Handelsbanken Sverige Index Cr	AKFOND					
SEB Hållbarhetsfond Global	AKFOND					0,09%
SEB Hållbarhetsfond Sverige	AKFOND					
SEB Microfinance Fund I	AKFOND					
SEB Microfinance Fund III	AKFOND					
SEB Microfinance Fund IV	AKFOND					
SPP Aktiefond Stabil B	AKFOND					
SPP Global Plus A /utd	AKFOND		0,15%			0,10%
SPP Sverige Plus A /utd	AKFOND					
SPP Tillväxtmarknad Plus A / utd	AKFOND					0,90%
Swedbank Robur Talenten AFMEGA	AKFOND					
Tundra Frontier OpportunitiesA	AKFOND					
Öhman Gl. Sustainable Brands A	AKFOND					
Öhman Sweden Micro Cap	AKFOND					
Öhman Sverige Hållbar A	AKFOND					
Handelsbanken Ftgobl Fond Cr	RTAFOND					
Nordea Bostadsobligationsfond	RTAFOND					
Nordea Inst Företagsobl Fond 2 /utd	RTAFOND					1,37%
Nordea Inst Kortränta	RTAFOND					0,46%
SEB Företagsobl Fond Flex	RTAFOND					1,16%
SEB Obligationsfond	RTAFOND					0,82%
Simplicity Likviditet	RTAFOND					
SPP Företagsobl Fond / utd	RTAFOND					
SPP Grön Obligationsfond	RTAFOND					
SPP Obligationsfond	RTAFOND					
Swedbank Robur Ethica Obl.	RTAFOND					
Öhman Företagsobl Hållbar A	RTAFOND					

Grön obligation

Västra Götalandsregionen tog 2015 beslut om byggnationen av ett nytt regionens hus i Göteborg. Investeringen beräknas hamna på ca 1 200 mnkr och finansieringen av projektet kommer att ske genom utgivning av en grön obligation. VGR har satt upp ett MTN-program med hjälp av SEB som är ledarbank. MTN-programmet omfattar 1 000 mnkr och resterande belopp kommer att finansieras genom den ordinarie investeringsramen i VGR. Det är Västra Götalandsregionens första emission av en obligation. Eftersom byggnationen och investeringen kommer att leda till minskning av energianvändning är projektet kvalificerat för att bli finansierat genom en grön obligation. För att kunna ge ut en obligation måste ett grönt ramverk tas fram som beskriver processen och vad som ska finansieras med hjälp av den gröna obligationen. Arbetet med ramverket har skett under 2017 och har tagits fram med hjälp av SEB, Västfastigheter, miljöavdelningen och finanssenheten. SEB har hållit ihop arbetet med ramverket.

Första emissionen kommer att ske under våren 2018. Under kommande år kommer VGR ta ställning till antal emissioner, om räntan ska vara fast eller rörlig samt löptid.

Utvecklingsområden

Hållbarhet får en allt mer central roll i finanssektorn. I snabb takt utvecklas nya regelverk, verktyg som ökar transparensen och initiativ från privata aktörer tar hållbarhetsintegreringen till nästa nivå. Ökande hållbarhetskrav från kapitalägare, politiker och civila samhället ställer samtidigt större krav på finansmarknadens aktörer. Från att bara utesluta investeringar, med hjälp av så kallad negativ screening, går utveckling också mot att välja in de bolag som agerar på ett hållbart sätt i ett mer långsiktigt perspektiv. Stora aktörer såsom AP-fonderna arbetar genom påverkansdialoger för att få bolagen i rätt riktning. På så sätt väljer man in istället bara för att utesluta bolag att investera i.

Aktörerna på finansmarknaden måste investera mer hållbart. Finansmarknadsministern genomför en serie samtal med försäkringsbolag, banker och fristående fondbolag för att diskutera hur jämförbarhet och transparens mellan olika investeringar kan öka hållbara investeringar. Finansbranschen ska visa vilka miljöeffekter deras investeringar ger. Det första samtalet med branschen hölls november 2015. Fokus var att resonera kring möjligheter till att öka transparensen och jämförbarheten mellan olika investeringar för att påverka företag att minska sina koldioxidutsläpp. Ett sätt är att börja mäta portföljernas koldioxidavtryck. Fondbolagens förening har under maj 2016 tagit ett första steg för att skapa transparens och jämförbarhet när det gäller koldioxidavtryck för fonders innehav genom att ta fram en vägledning för samordnad redovisning. Det mått som fondbolagens förening rekommenderar sina medlemsbolag att använda är ett som visar fondens koldioxidintensitet, där ett lågt tal innebär att fonden i större utsträckning har investerat i bolag med en verksamhet som har låga utsläpp i förhållande till sina intäkter.

Västra Götalandsregionen ska under 2018 också börja mäta koldioxidintensitet enligt fondbolagens förening. Måttet kommer att tas fram med hjälp av det finansiella informationssystemet Bloomberg.

2018-06-30

Dokumentnamn: Hållbarhetsrapport 2017 Kapitalförvaltningen

Diarienummer:

Beslutad av:

Kontaktperson: Anna-Maria Bergström, Koncernkontoret, Koncernekonomi

Produktion:

Foto:

Tryck:

Du kan beställa fler exemplar via:

Telefon

E-post: